

تاریخ تصویب : ۱۳۸۲/۰۸/۱۱

آیین نامه تضمین برای معاملات دولتی

آیین نامه تضمین برای معاملات دولتی

شماره : ۵۲۸۴۹۳۴۲۹۵۶

تاریخ : ۱۳۸۲۰۸.۱۱

سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور - وزارت امور اقتصادی و دارایی
بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

هیأت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۸۲.۸.۴ بنا به پیشنهاد شماره ۱۰۱.۵۳۲۱۲ مورخ ۱۳۸۲.۳.۲۸
سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و به استناد ماده (۶) قانون تنظیم بخشی از
مقررات مالی دولت - مصوب ۱۳۸۰ - آیین نامه تضمین برای معاملات دولتی را به شرح ذیل
تصویب نمود:

آیین نامه تضمین برای معاملات دولتی

ماده ۱ - مقررات این آیین نامه در اجرای قانون آیین نامه معاملات دولتی و در مورد
پیشبرداخت و مبلغ و نوع تضمین ها شامل قراردادهای خدمات مشاوره، مدیریت طرح،
امور تحقیقاتی، امور پیمانکاری، ساخت تجهیزات نصب، خرید ماشین آلات،
تجهیزات، کالا، مواد و مصالح و قراردادهای حمل و نقل به تنهایی یا
تصورت مجموعه ای از دو یا چند مورد از آنها می باشد.

ماده ۲ - انواع تضمین قراردادها از نظر موضوع کاربرد آنها در قرارداد به شرح زیر
است:

- الف - تضمین شرکت در مناقصه (وجه التزام)
- ب - تضمین انجام تعهدات
- ج - تضمین پیشبرداخت
- د - تضمین حسن انجام کار

ماده ۳ - انواع ضمانت های معتبر در معاملات دولتی به شرح زیر است:

- الف - ضمانتنامه بانکی
- ب - ضمانتنامه های صادر شده از سوی مؤسسات اعتباری غیر بانکی که دارای مجوز لازم از

طرف بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران هستند.

ج - وجه نقد

د - سقنه با امضای صاحبان امضای مجاز با مهر شرکت

ه - سایر ضمانتنامه‌ها شامل:

۱ - وثیقه ملکی معادل نود درصد (۹۰٪) ارزش کارشناسی رسمی آن.

۲ - انواع اوراق مشارکت (موضوع قانون نحوه انتشار اوراق مشارکت، مصوب ۱۳۷۶)

۳ - سهام شرکت‌های سهامی عام پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران به مأخذ هفتاد

درصد (۷۰٪) ارزشروز آن.

۴ - مطالبات تأیید شده قراردادها از سوی دستگاه‌های اجرایی و ذی حسابان مربوط.

ماهه ۴ - در قراردادهای خدمات مشاوره، قراردادهای خدمات مدیریت طرح و امور

تحقیقاتی تضمین‌ها از نوع تضمین پیش‌پرداخت و تضمین حسن انجام کار است که به شرح

زیر تعیین و پرداخت می‌شود:

الف - تضمین پیش‌پرداخت: مبلغ پیش‌پرداخت برای خدمات مربوط به مطالعه و طراحی و

خدمات تحقیقاتی، معادل بیست درصد (۲۰٪) مبلغ اولیه حق‌الزحمه مربوط (مبلغ برآورد

حق‌الزحمه) و برای خدمات مربوط به دوره ساخت و تحويل معادل ده درصد (۱۰٪) مبلغ

اولیه حق‌الزحمه مربوط می‌باشد که در ازای تضمین به نفع دستگاه اجرایی و بدون کسر

کسورات قانونی پرداخت می‌شود.

ب - تضمین حسن انجام کار: بابت تضمین حسن انجام کار، معادل ده درصد (۱۰٪) از هر

پرداخت حق‌الزحمه کسر و در حساب سپرده نگهداری می‌شود.

بالغ نقدی سپرده حسن انجام کار در ازای تضمین به نفع دستگاه اجرایی، به طرف

قرارداد دستگاه اجرایی بازگردانده می‌شود.

تبصره - تضمین معتبر در این قراردادها شامل تضمین‌های نوع "الف"، "ب"، "د" و "ه"

"مندرج در ماده (۳) می‌باشد.

ماهه ۵ - در قراردادهای پیمانکاری، ساخت تجهیزات و نصب، انواع تضمین‌ها شامل

ضمین شرکت در مناقصه، تضمین انجام تعهدات، تضمین پیش‌پرداخت و تضمین حسن انجام

کار می‌باشد که به شرح زیر مبلغ آنها تعیین و پرداخت می‌شود.

الف - تضمین شرکت در مناقصه:

مبلغ تضمین شرکت در مناقصه برحسب درصدی از برآورد هزینه اجرای کار به شرح جدول زیر

تعیین می‌شود:

برآورد هزینه اجرای کار به میلیون ریال تا ۱۰۰ مازاد بر ۱۰۰ تا ۱۰۰۰ مازاد بر

تا ۱۰۰۰۰ مازاد بر ۱۰۰۰۰۰۰

درصد ۵۰.۵ ۰.۳ ۰.۰۵

تضمين معتبر برای شرکت در مناقصه شامل تضمین‌های نوع "الف"، "ب"، "ج" و "ه" -

"مندرج در ماده (۳) می‌باشد

ب - تضمین انجام تعهدات: مبلغ تضمین انجام تعهدات معادل پنج درصد (۵٪) مبلغ

اولیه پیمان (مبلغ پیشنهادی پیمانکار) است.

تضمین معتبر برای انجام تعهدات بر حسب درصدی از مبلغ اولیه پیمان به شرح جدول زیر است:

مبلغ اولیه پیمان به میلیارد ریال	تا ۳۰ مازاد بر ۳۰	تا ۷۰ مازاد بر ۷۰
درصد	۵۵	۵۵
	۲.۵	۱.۵

نوع ضمانتنامه (به شرح مندرج در ماده ۳) الف، ب، ج و ه " الف، ب، ج و ه " الف،

ب، ج، د و ه " الف، ب، ج و ه " الف، ب، ج، د و ه "

ج - تضمین پیش‌پرداخت

۱- پیش‌پرداخت در قراردادهای پیمانکاری و نصب: مبلغ پیش‌پرداخت معادل بیست درصد (۲۰٪) مبلغ اولیه پیمان است.

مبلغ پیش‌پرداخت حداقل در سه قسط به شرح زیر در ازای تضمین به نفع دستگاه اجرایی بدون کسر کسورات قانونی پرداخت می‌شود:

قسط اول معادل هشت درصد (۸٪) پس از تحويل کارگاه، قسط دوم معادل شش و نیم درصد (۶.۵٪) پس از تجهیز کارگاه لازم برای شروع عملیات و قسط سوم معادل پنج و نیم درصد (۵.۵٪) پس از انجام سی درصد (۳۰٪) مبلغ اولیه پیمان طبق صورت وضعیت‌های موقت بدون محاسبه مصالح پای کار.

پس از واریز اقساط اول و دوم پیش‌پرداخت، معادل چهارده و نیم درصد (۱۴.۵٪) از مبلغ ناخالص تمام صورت وضعیت‌های موقت (به استثنای تعديل، مابه التفاوت نرخ مصالح و پرداختهای مشابه) کسر می‌شود و برای واریز قسط سوم معادل هشت درصد (۸٪) علاوه بر چهارده و نیم درصد (۱۴.۵٪) یادشده از صورت وضعیت‌ها کسر می‌شود به نحوی که مبلغ پیش‌پرداخت تا آخرین صورت وضعیت موقت مستهلك شود.

در صورت ضرورت تأديه پیش‌پرداخت در بیشتر از سه قسط و یا تفکیک پیش‌پرداخت بخش‌های مختلف کار، اقساط پیش‌پرداخت و نحوه واریز آنها، باید در شرایط خصوصی پیمان مربوط درج شود.

۲- پیش‌پرداخت در قراردادهای ساخت تجهیزات: مبلغ پیش‌پرداخت معادل بیست و پنج درصد (۲۵٪) مبلغ اولیه قرارداد است.

اقساط پیش‌پرداخت با توجه به برنامه زمانی ساخت و تحويل تجهیزات و نیز اقساط بازگرداندن پیش‌پرداخت به تناسب تحويل تجهیزات و پرداخت وجه آنها تعیین و در شرایط خصوصی قراردادهای مربوط درج می‌شود.

تضمین معتبر برای پیش‌پرداخت شامل تضمین‌های نوع "الف"، "ب" و "ه" مندرج در ماده (۳) می‌باشد

تبصره - دستگاه‌های اجرایی می‌توانند به جای تضمین‌های تأديه پیش‌پرداخت، سفته با امضای صاحبان امضای مجاز شرکت پیمانکار دریافت کنند به شرط آنکه مبلغ پیش‌پرداخت را به حساب مشترک دستگاه اجرایی و پیمانکار واریز نموده و با نظارت دستگاه اجرایی به مصرف تجهیز کارگاه، تکمیل ماشین‌آلات و خرید مصالح برسانند. پیمانکار باید ماشین‌آلات خریداری شده از این محل را به عنوان وثیقه واریز پیش‌پرداخت در رهن

دستگاه اجرایی قرار دهد و تا تصفیه بدھی خود بابت پیش پرداخت حق خارج کردن آنها را از کارگاه بدون اجازه دستگاه اجرایی ندارد.

د - تضمین حسن انجام کار، بابت تضمین حسن انجام کار معادل ده درصد (۱۰٪) از هر پرداخت (صورت وضعیت موقت، تعديل، مابه التفاوت نرخ مصالح و پرداختهای مشابه) کسر و در حساب سپرده نگهداری می شود. هشتاد درصد (۸۰٪) مبالغ سپرده حسن انجام کار در ازای تضمین های نوع "الف" ، "ب" و "ه" مندرج در ماده (۳) به پیمانکار بازگردانده می شود.

ماده ۶ - در قراردادهایی که شامل دو یا چند مورد از کارهای مشاوره، مدیریت طرح، ساخت تجهیزات، پیمانکاری و نصب است، انواع تضمین ها شامل تضمین شرکت در مناقصه، تضمین انجام تعهدات، تضمین پیش پرداخت و تضمین حسن انجام کار می باشد. مبلغ و شرایط تضمین های این نوع قراردادها طبق مقررات تعیین شده برای قراردادهای پیمانکاری و نصب (درج شده در ماده ۵) می باشد. مبلغ و شرایط پیش پرداخت اینقراردادها با توجه به نسبت مبلغ برآورده زینه تجهیزات و مبلغ برآورده زینه اجرا (پیمانکاری و نصب) به تناسب، طبق ماده (۵) تعیین می شود.

ماده ۷ - در قراردادهای خرید ماشین آلات، تجهیزات، کالا، مواد و مصالح و قراردادهای حمل و نقل، خدمات های معتبر از نوع تضمین شرکت در مناقصه، تضمین انجام تعهدات و تضمین پیش پرداخت می باشد. میزان تضمین شرکت در مناقصه خرید و قراردادهای حمل و نقل با توجه به موضوع و خصوصیات معامله و به تشخیص دستگاه مناقصه گزار حداکثر تا میزان پنج درصد مبلغ برآورده معامله تعیین می گردد که از انواع "الف" ، "ب" ، "ج" و "ه" - ۲ مندرج در ماده (۳) می باشد.

تضمين انجام تعهدات، معادل ده درصد (۱۰٪) مبلغ اولیه پیمان (مبلغ پیشنهادی فروشنده) است که بر حسب درصد های جدول بند "ب" ماده (۵) تعیین می گردد و باید قبل از انعقاد قرارداد توسط فروشنده ارایه شود.

میزان پیش پرداخت بر طبق آیین نامه معاملات دولتی تا سقف بیست و پنج درصد (۲۵٪) مبلغ معامله تعیین می گردد که در مقابل تضمین های نوع "الف" ، "ب" ، "ج" و "ه" - ۲ مندرج در ماده (۳) پرداخت خواهد شد. تضمین پیش پرداخت باید تا پایان مدت قرارداد دارای اعتبار بوده و مادام که مهلتهای فوق منقضی نشده باشد، فروشنده مکلف به تمدید اعتبار آن است.

استرداد تضمین انجام تعهدات این قراردادها مشمول موارد عام از نحوه استرداد تضمین هاست که در تبصره ذیل ماده (۸) آمده است.

ماده ۸ - دستگاههای اجرایی باید از برگهای (فرمها) (۱) پیوست این آیین نامه (نمونه یک تا چهار) برای تضمین های نوع "الف" و "ب" مندرج در ماده (۳) استفاده کنند. شرایطی که در برگهای یادشده برای استرداد یا ابطال خدمات های بانک تعیین شده است برای انواع دیگر تضمین نیز باید رعایت شود.

تبصره ۱ - موارد عام در مورد نحوه استرداد تضمین ها عبارتند از:

- ۱ - تضمین شرکت در مناقصه مربوط به برنده مناقصه پس از ارایه تضمین انجام تعهدات و انعقاد قرارداد مستر دخواهد شد.

۲ - تضمین یا سپرده پیش‌پرداخت به تناسب انجام کار یا تحویل کالا براساس گواهی کارفرما آزاد می‌گردد.

۳ - تضمین انجام تعهدات پس از تحویل موقت و صدور گواهی تحویل موقت مسترد می‌گردد.

۴ - در مواردی که به تشخیص کارفرما در خرید کالا حصول اطمینان از صحت عملکرد آن بر

اساس مشخصات مربوط لازم باشد پنجاه درصد (۵۰٪) از ضمانتنامه یا سپرده انجام تعهدات

بر طبق ردیف (۲) آزاد و پنجاه درصد (۵۰٪) دوم پس از پایان دوره تضمین و صدور گواهی

تحویل قطعی مسترد می‌گردد.

آزاد سازی این بخش از تضمین انجام تعهدات منوط به گواهی کارفرما مبنی بر تحویل

نقشه‌های "چون ساخت" و دستورالعمل‌های بهره‌برداری و نگهداری می‌باشد.

۵ - استرداد کسور وجه‌الضمان قراردادهای منعقده با مصوبات قبلی، تابع مفاد این

تصویب‌نامه می‌باشد

تبصره ۲ - تا زمان اجرایی شدن استفاده از نمونه ضمانتنامه‌های موضوع این ماده توسط

بانکها اجازه داده‌می‌شود ضمانتنامه‌هایی که در فاصله زمانی تصویب آین نامه لغایت

پایان سال ۱۳۸۲ مطابق فرم‌های ابلاغی در مقررات مورد عمل قبلی توسط بانکها صادر شده

یا می‌شود مورد قبول دستگاههای اجرایی قرار گیرد. بانک‌ها مکلفند حداکثر از اول سال

۱۳۸۳ به بعد کلیه ضمانتنامه‌ها را بر طبق نمونه‌های جدید ابلاغی صادر و ارائه

نمایند.

ماده ۹ - سایر شرایط لازم در مورد تضمین‌های قراردادها طبق شرایط عمومی قراردادهای

مصطفوب سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور می‌باشد.

ماده ۱۰ - دستورالعمل استفاده از تضمین‌های نوع "ه" مندرج در ماده (۳) تا دو ماه

پس از ابلاغ این تصویب‌نامه به وسیله وزارت امور اقتصادی و دارایی با همکاری سازمان

مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تهیه و توسط سازمان

یادشده برای اجرا ابلاغ می‌شود. تا ابلاغ آین نامه مذکور، دستگاههای

اجرایی می‌توانند با تشخیص خود از تضمین‌های نوع "ه" مندرج در ماده (۳) استفاده

کنند.

ماده ۱۱ - تضمین معتبر برای انعقاد قرارداد با شرکت‌های خارجی، فقط ضمانت‌های

بانکی از بانک‌های موردنیاز بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران است. ضمانتنامه بخش

ارزی قراردادها به لحاظ مقدار باید حداقل معادل بخش ارزی قرارداد و نوع آن همان

ارز قرارداد باشد. مبلغ پیش‌پرداخت و شرایط پرداخت یا بازپرداخت سهم ارزی

پیش‌پرداخت قراردادها، طبق ضوابط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در زمان واگذاری

کارهای می‌باشد.

ماده ۱۲ - سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور نظارت بر حسن اجرای این آین نامه و

پاسخگویی به سوالات احتمالی را بر عهده دارد.

ماده ۱۳ - این تصویب‌نامه جایگزین تصویب‌نامه شماره ۱۰۷۲۹-۰۵۲۶۵۹۰.۱۰۱۴.۱ مورخ

می‌گردد.

محمد رضا عارف - معاون اول رئیس جمهور

۱ - فرم‌های مذبور در آرشیو اداره کل تدوین و تنقیح قوانین و مقررات موجود

می‌باشد.

© ۱۳۹۸ حق کپی رایت متعلق به مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی ایران می‌باشد